

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЛУБЕНСЬКИЙ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Циклова комісія обліково-фінансових дисциплін

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ**

освітньо-професійна програма *Фінанси, банківська справа та страхування*
спеціальність *072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок*

галузь знань *07 Управління та адміністрування*

освітньо-професійний ступінь - *фаховий молодший бакалавр*

циклова комісія *економічно-комерційних дисциплін*

Розробник: Ольга СТЕШЕНКО, викладач економічно-комерційних дисциплін категорії спеціаліст

Керівник освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування:

Тетяна КОЧЕРГА, викладач фахових дисциплін циклової комісії обліково-фінансових дисциплін, спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист – керівник робочої групи

Лубни 2026 р.

2. Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ
Назва структурного підрозділу	Циклова комісія економічно-комерційних дисциплін
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: Ольга СТЕШЕНКО , викладач економічно-комерційних дисциплін категорії спеціаліст Контакти: Контакти: кабінет економіки, 29 e-mail: ctehaolik@gmail.com тел.: (05361) 72-600
Ступінь фахової перед вищої освіти	фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Передумови для навчання	Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Біржова діяльність» є засвоєння знань із базових, обов'язкових предметів загальноосвітньої підготовки, профільних предметів, нормативних, вибіркових дисциплін.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни є: формування системи професійних знань та практичних компетентностей, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у сфері фінансів, банківської справа, страхування та фондового ринку у біржовій діяльності.

Орієнтація на формування та ефективну реалізацію потенціалу майбутнього фахівця і на його основі подальшу інтеграцію у світовий освітній простір, забезпечення ринку праці конкурентоспроможними та мобільними фахівцями з активною громадською позицією, високими морально-етичним якостями та відповідальними за результати власної діяльності.

Основні завдання дисципліни: ознайомлення з узагальненим досвідом роботи зарубіжних і вітчизняних бірж, вивчення нормативних основ здійснення біржової діяльності в Україні, опанування технології здійснення біржових операцій на різних видах бірж.

4. Результати навчання (компетентності випускника)

Компетентності:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 3. Розуміння особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури.

СК 4. Розуміння принципів організації фінансових відносин.

Програмні результати навчання:

РН 2. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 3. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

5. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекц.		практ.	сем.	сам. опр.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Тема 1. Історія розвитку організованого гуртового ринку	6	2			4
Тема 2. Організація міжнародного товарно-біржового ринку	6	2			4
Тема 3. Біржа як організатор торгівлі на ринку	8	2	2		4
Тема 4. Становлення біржового ринку України та принципи його регулювання	8	2		2	4
Разом за модулем 1	28	8	2	2	16
Модуль 2					
Тема 5. Організація товарних бірж	6	2			4
Тема 6. Організація біржових торгів	8	2	2		4
Тема 7. Біржові угоди	6	2			4
Тема 8. Біржове котирування цін	8	2		2	4
Разом за модулем 2	28	8	2	2	16
Модуль 3					
Тема 9. Учасники біржової торгівлі та їх роль у торговельно-посередницькій діяльності	8	2		2	4
Тема 10. Ринок цінних паперів та фондова біржа	8	2	2		4
Тема 11. Валютні біржі	8	2	2		4
Тема 12. Ф'ючерсний ринок та його особливості	10	2		2	6
Разом за модулем 3	34	8	4	4	18
Усього годин	90	24	8	8	50

6. Трудомісткість:Загальна кількість годин - **90** (кредитів ЄКТС – 3)Кількість модулів - **3**Форма семестрового контролю - **залік**

7. Оцінювання результатів навчання

Оцінка за 4 – бальною шкалою	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
5 (відмінно)	Здобувач виявляє особливі творчі здібності по дисципліні «Біржова діяльність», розуміння закономірностей та сучасних досягнень біржовій діяльності із професійною метою вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи й страхування або у процесі навчання. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань. Розуміти особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем, структури та принципів організації фінансових відносин.
4 (добре)	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу з дисципліни «Біржова діяльність», застосовує їх на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі щодо визначення основних показників якості, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна. Розуміє особливостей функціонування сучасної національної і світової фінансових систем та їх структури. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3 (задовільно)	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу з дисципліни «Біржова діяльність», виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. Розуміє предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
2 (незадовільно)	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів з дисципліни «Біржова діяльність» елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

8. Політика курсу навчальної дисципліни

8.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політику щодо академічної доброчесності регламентує Положення про академічну доброчесність у Відокремленому структурному підрозділі «Лубенський фінансово-економічний фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету».

Дотримання принципу академічної доброчесності здобувачами фахової передвищої освіти при опануванні навчальної дисципліни передбачає: самостійне виконання завдань поточного, модульного та підсумкового контролю; добросовісна та коректна робота із джерелами інформації, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права.

8.2. Комунікаційна політика

Здобувачі фахової передвищої освіти повинні мати електронну пошту та на випадок проведення занять у дистанційному режимі обліковий запис в спеціалізованому хмарному середовищі.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через засоби комунікації: електронну пошту, месенджери, чати, відеоконференції тощо.

8.3. Політика щодо відвідування занять

Здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані відвідувати всі види навчальних занять, що передбачені навчальним планом, відповідно до розкладу занять.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач фахової передвищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту групи. При не явці на заняття через поважні причини, не пізніше трьох днів після виходу на заняття подати підтвержуючі документи куратору групи.

Кожне пропущене без поважної причини заняття відпрацьовується здобувачем фахової передвищої освіти на оцінку у формі усної співбесіди, письмової роботи тощо. Пропущена тема вивчається студентом самостійно.

8.4. Політика щодо перескладання

Перездача модульних оцінок на підвищення не дозволяється (за винятком незадовільних оцінок).

Здобувач фахової передвищої освіти, який одержав незадовільну семестрову оцінку, може ліквідувати академічну заборгованість за погодженням із завідувачем відділення до початку наступного за сесією семестру згідно з розкладом ліквідації заборгованості в терміни, визначені заступником директора з навчальної роботи.

При ліквідації академічної заборгованості допускається перескладання заліку не більше двох разів: перший раз викладачу, другий – комісії, до складу якої входить заступник директора з навчальної роботи, голова циклової комісії (за якою закріплена дана дисципліна) та викладач.

9. Рекомендовані джерела інформації:

Базові

1. Павлов К. В., Лялюк А. В., Павлова О.М., Данилюк Т. І. Економіка та організація біржової діяльності : навчальний посібник. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. 274 с.
2. Солодкий М.О., Ільчук М.М., Яворська В.О. Аналіз і прогнозування біржового ринку: навч. посіб. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 642 с.
3. Фондовий ринок: підручник /Л.М.Сатир та ін. За заг. ред. д-ра ек. наук, проф. Шуст О.А. Біла Церква: БНАУ, 2021.480с.
4. Шевченко А.О. Державне регулювання в системі біржової діяльності України. Інтернаука. 2023. № 7.с.156-163.
5. Сохацька О.М., Панасюк В.М., Роговська-Іщук І.В., Вінницький С.І. Фундаментальний та технічний аналізи міжнародних ринків. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 309 с.
6. Сотник І.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність: навч. посіб.- Київ: Кондор, 2025 р.

Допоміжні

1. Третьякова О. В. Фондовий ринок України: особливості функціонування в сучасних умовах / О. В. Третьякова, В. М. Харабара, Р. І. Грешко // Економіка і держава. 2020. №5. С.107

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про товарну біржу» від 10 грудня 1991 року № 1956-ХІІ. Дата оновлення 01.01.2026 року
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12#Text>
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. , редакція від 01.01.2020 року
URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80%23Text#Text>